

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ БОГОБОРЕЦ

chitanka.info

БОГОБОРЕЦ^[0]

*Раб Яковов, след него аз едвам
по мрачини в пустинята вървях.
„Спри — той ми каза — и докле те сам
подиря, тука стой.“ И ази спрях.*

*И цяла нощ не мигнах. Тъмен дух
като че ли притисна мойта гръд,
и онемя език, око и слух.
В мрак и земята и небесна твърд.*

*И ням, и сляп, и глух бях до зори —
небесна твърд когато прогърмя
и надве се, просечена, разкри
от божий меч. И тъмната земя*

*се превъртя. И превъртя се пак.
И нищо аз не видех след това
в ужасната светкавица и мрак.
Извиках. Никой се не отзова.*

*Но сянка се праметна покрай мен,
и поглед ази в нея приковах —
то беше Яков, горд и разярен, —
и Ехова в ръцете му познах.*

*И чух: „Спри. Доста. Ей зора зори.
И ти не трябва моето лице
да виждаш. Пред Невидимий смири*

ти яростта си.“ Сграбчил во ръце

*на Ехова ръцете, той ги сви
и крепко ги притисна о гърди...
„Смири се! И ще те благослови
тоз, що те возжд в живота отреди.*

*Пусни ме! Вече и зора зори.“
Но горда сила во душа си сбра
и викна Яков: — Не да ме смири,
в живота возжд ме Ехова избра!*

*Духът ми ти со крепост сподоби
да властвувам над чуждата съдба:
смирението ще я отслаби —
благослови ме ти, но на борба! —*

*И чух тогаз: „Благословен бъди!“
И той целуна с огнени уста,
когото не свладя да победи, —
и се изгуби в мрака на нощта.*

---

[0] Ехова — староеврейско название на бога; Яков — според Библията един от староеврейските патриарси, сина на Исак и Ребека.

Стихотворението е включено в „*Преди мълчанието*“ и е датирано — 7 май 1909 г. Посочено е и мястото на написването му — Москва. По това време Славейков е в Москва, като български пратеник на тържествата по случай откриването на паметник на Гогол. В писмата си до Мара Белчева той говори за посещенията на черкви, по-специално на черквата „*Василий Блажени*“. Навярно някой от образите по стените и иконите в тия черкви са били свързани с библейската легенда за явяването на Яков пред бога („Ехова“). В писмото си от 12 май 1909 г. („*Писма от Пенча Славейков до Мара Белчева*“, стр. 86) той съобщава, че стихотворението „*Богоборец*“ е написал „в Москва, пред паметника на Гоголя“. Преди това е бил във Варшава — и не е останал доволен от паметника на Мицкевич,

направен — според писмото — в надут стил; по тоя повод написал една ода (на Мицкевича), непубликувана и ненамерена в ръкописите му — а след това пред паметника на Гогол — второто си стихотворение, „Богоборец“. — „В едното викам — продължава Славейков в писмото си — «смири се!», в другото «бори се!» Впечатленията на мястото ми са такива и малко ме е еня, че те си (или аз си) противоречат“. — Възгласите за смирение и борба тогава са популярни сред руската писателска интелигенция, с която в Москва дружи Славейков.

В „Преди мълчанието“ вместо „Ехова“ навсякъде в „Богоборец“ е „господ“. От началото на четвъртия куплет (започващ с думите „се превъртя“) — в „Преди мълчанието“:

*се превъртя. Тогава недалеч
аз Якова видях таме прострян
и надве счупен неговият меч
и господа над него видях спрял.
Но твърд небесна се разтвори пак
и нищо аз не видях след това...*

(Следващият текст е като в „На Острова на Блажените“; цитираните различаващи се стихове в „Преди мълчанието“ са задраскани.) ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.